

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 157/20
Luxemburg, den 9 december 2020

Dom i mål C-132/19 P
Groupe Canal +/Kommissionen

Domstolen ogiltigförklarar ett beslut av kommissionen genom vilket åtaganden som erbjudits av ett företag i syfte att upprätthålla konkurrensen på marknaderna görs bindande

Möjligheten att väcka talan vid nationell domstol för avtalsparterna till ett företag som åtagit sig att inte iaktta vissa avtalsbestämmelser kan inte avhjälpa de verkningar som kommissionens beslut att göra dessa åtaganden bindande har på dessa avtalsparter avtalsenliga rättigheter

Paramount Pictures International Ltd och dess moderbolag Viacom Inc. (nedan tillsammans kallade Paramount) har ingått licensavtal avseende audiovisuellt innehåll med de huvudsakliga betal-tv-företagen i Europeiska unionen, däribland Sky UK Ltd och Sky plc (nedan tillsammans kallade Sky) samt Groupe Canal + SA (nedan kallat Groupe Canal +).

Den 13 januari 2014 inledde Europeiska kommissionen en undersökning avseende eventuella begränsningar av tillhandahållandet av betal-tv-tjänster enligt de aktuella licensavtalen, i syfte att bedöma huruvida de var förenliga med artikel 101 FEUF och artikel 53 i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (nedan kallat EES-avtalet). Undersökningen ledde till att kommissionen den 23 juli 2015 riktade ett meddelande om invändningar till Paramount avseende vissa villkor i de licensavtal som Paramount hade ingått med Sky. I förevarande fall rör det sig om två med varandra sammanhängande klausuler, varav den första syftade till att förbjuda eller begränsa möjligheterna för Sky att tillgodose spontana förfrågningar om köp av tv-distributionstjänster från konsumenter med hemvist i EES, men utanför Förenade kungariket och Irland. Enligt den andra klausulen förband sig Paramount att inom ramen för avtal som Paramount slöt med programföretag inom EES, men utanför Förenade kungariket, införa ett motsvarande förbud för dessa programföretag att tillgodose sådana förfrågningar från konsumenter med hemvist i Förenade kungariket eller Irland. Kommissionen ansåg att avtal som genom sådana klausuler ledde till en absolut territoriell ensamrätt kunde utgöra en konkurrensbegränsning "genom syfte" i den mening som avses i artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet, eftersom de återskapade avskärmningen av nationella marknader och stred mot fördragets mål att upprätta en inre marknad. Genom skrivelse av den 4 december 2015 meddelade kommissionen denna bedömning samt en preliminär slutsats till Groupe Canal + i dess egenskap av berörd tredjeman.

Paramount erbjöd å sin sida åtaganden för att undanröja kommissionens betänkligheter. Paramount förklarade sig bland annat beredd att inte längre iaktta eller agera för att säkerställa efterlevnaden av de klausuler som leder till ett absolut territoriellt skydd för programföretagen, vilka återfinns i de licensavtal som slutits mellan Paramount och dessa företag.

Efter att ha tagit del av yttranden från övriga berörda tredjeparter, däribland Groupe Canal +, godkände kommissionen genom beslut av den 26 juli 2016¹ (nedan kallat det omtvistade beslutet) de åtaganden som erbjudits och gjorde dessa bindande i enlighet med artikel 9 i förordning nr 1/2003². Paramount underrättade således Groupe Canal + om innehållet i de åtaganden som gjorts bindande och följderna av detta, i förevarande fall Paramounts avsikt att inte längre iaktta

¹ Europeiska kommissionens beslut av den 26 juli 2016 om ett förfarande enligt artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet (ärende AT.40023 – Gränsöverskridande tillgång till betal-tv).

² Rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna [101 FEUF] och [102 FEUF] (EGT L 1, 2003, s. 1).

den absoluta territoriella ensamrätt som Groupe Canal + beviljats för den franska marknaden. Groupe Canal + ansåg att sådana åtaganden som gjorts i ett förfarande som enbart omfattade kommissionen och Paramount inte kunde göras gällande mot Groupe Canal +. Detta bolag väckte därför talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet vid tribunalen. Denna talan ogillades av tribunalen genom en dom av den 12 december 2018³. I dom av den 9 december 2020 konstaterar emellertid domstolen att tribunalens bedömning av huruvida det omtvistade beslutet innebar en proportionerlig inskränkning av tredjemans intressen, utgjorde en felaktig rättstillämpning. Domstolen bifaller följaktligen Groupe Canal + överklagande och upphäver den överklagade domen. Vidare avgör domstolen målet slutgiltigt genom att ogiltigförklara det omtvistade beslutet. Domstolen gör i detta sammanhang nya förtydliganden om förhållandet mellan kommissionens respektive de nationella domstolarnas befogenheter vid genomförandet av unionens konkurrensregler.

Domstolens bedömning

Domstolen finner för det första att tribunalen gjorde en riktig bedömning när den underkände grunden avseende maktmisbruk som i huvudsak syftade till att visa att kommissionen, genom att anta det omtvistade beslutet, kringgick lagstiftningsförfarandet i frågan om geografisk blockering. Domstolen finner bland annat att tribunalen slutsats var korrekt när den slog fast att så länge lagstiftningsförfarandet avseende frågan om geografisk blockering inte har lett till antagandet av en lagtext, påverkar detta förfarande inte kommissionens befogenheter enligt artikel 101 FEUF och förordning nr 1/2003. I förevarande fall är det emellertid utrett att det omtvistade beslutet antogs med stöd av sådana befogenheter innan det aktuella lagstiftningsförfarandet hade avslutats.

För det andra slår domstolen fast att tribunalen angav tillräckliga skäl och gjorde sig inte skyldig till felaktig rättstillämpning när den underkände de argument som anförts av Groupe Canal + i syfte att visa att de relevanta klausulerna var tillåtna enligt artikel 101.1 FEUF och att det följaktligen inte fanns fog för de betänkligheter som låg till grund för det omtvistade beslutet. Eftersom de aktuella licensavtalen innehöll klausuler som syftade till att eliminera gränsöverskridande tillhandahållande av sändningstjänster avseende det berörda audiovisuella innehållet och i detta syfte gav programföretagen ett absolut territoriellt skydd som garanterades genom ömsesidiga skyldigheter, kunde tribunalen med fog konstatera att sådana klausuler, utan att det påverkar ett eventuellt beslut i vilket det efter en fördjupad prövning slutgiltigt konstateras att det föreligger en överträdelse av artikel 101.1 FEUF, kan ligga till grund för kommissionens betänkligheter i konkurrenshänseende. Ur samma perspektiv understryker domstolen den preliminära karaktären av en bedömning av huruvida det aktuella beteendet är konkurrensbegränsande inom ramen för ett beslut som antas med stöd av artikel 9 i förordning nr 1/2003. Tribunalen gjorde följaktligen även en riktig bedömning när den slog fast att artikel 101.3 FEUF endast är tillämplig om en överträdelse av artikel 101.1 FEUF redan har konstaterats, och då den med stöd av detta drog slutsatsen att det inte ankommer på tribunalen att, inom ramen för lagenlighetsprövningen av ett sådant beslut, uttala sig om argument som avser tillämpningsvillkoren för artikel 101.3 FEUF.

För det tredje finner domstolen att tribunalen gjorde en riktig bedömning när den fann att de relevanta klausulerna på goda grunder kunde leda till kommissionens betänkligheter i konkurrenshänseende avseende hela EES, utan att kommissionen var skyldig att analysera de berörda nationella marknaderna var för sig. I den mån de relevanta klausulerna syftade till att avskärma de nationella marknaderna, erinrade tribunalen med rätta om att sådana avtal skulle kunna äventyra den inre marknadens funktion, vilket motverkar ett av unionens främsta mål, oberoende av den situation som råder på de nationella marknaderna.

För det fjärde prövar domstolen slutligen anmärkningen om att tribunalen gjort en felaktig rättstillämpning avseende proportionalitetsprincipen i samband med dess bedömning av det omtvistade beslutets inverkan på tredjemans, såsom Groupe Canal +, avtalsenliga rättigheter. Domstolen erinrar härvidlag om att kommissionen enligt artikel 9 i förordning nr 1/2003 ska kontrollera åtagandena inte enbart utifrån huruvida de är adekvata för undanröja kommissionens betänkligheter i konkurrenshänseende, utan även med hänsyn till deras inverkan på tredjemans

³ Dom av den 12 december 2018, Groupe Canal +/kommissionen, [T-873/16](#).

intressen, varvid tredjemans rättigheter inte får förlora sitt innehåll. Såsom tribunalen emellertid själv påpekade utgör den omständigheten att kommissionen gör en aktörs åtagande bindande, och åtagandet består i att vissa avtalsklausuler inte ska tillämpas gentemot dennes avtalspart, såsom Groupe Canal +, som endast har ställning som berörd tredjeman, medan avtalsparten inte har samtyckt därtill, ett ingrepp i avtalspartens avtalsfrihet som går utöver vad som föreskrivs i artikel 9 i förordning nr 1/2003.

Domstolen anser i detta sammanhang att tribunalen inte kunde hänvisa sådana avtalsparter till de nationella domstolarna i syfte att säkerställa iakttagandet av deras avtalsenliga rättigheter utan att åsidosätta bestämmelserna i artikel 16 i förordning nr 1/2003. Enligt denna bestämmelse får nationella domstolar inte meddela avgöranden som strider mot ett tidigare kommissionsbeslut på området. Det är uppenbart att ett beslut av en nationell domstol, enligt vilket en aktör åläggs att bryta mot åtaganden som den erbjudit och som gjorts bindande genom beslut av kommissionen, skulle strida mot kommissionens beslut. Eftersom de nationella domstolarna enligt artikel 16.1 andra meningen i förordning nr 1/2003 är skyldiga att undvika att fatta beslut som står i strid med ett beslut som kommissionen planerar att fatta för att tillämpa bland annat artikel 101 FEUF, gjorde tribunalen även en felaktig rättstillämpning när den slog fast att en nationell domstol skulle kunna förklara de relevanta klausulerna förenliga med artikel 101 FEUF, trots att kommissionen enligt artikel 9.2 i förordning nr 1/2003 fortfarande har möjlighet att återuppta förfarandet och, som den ursprungligen hade övervägt, anta ett beslut i vilket överträdelsen formellt konstateras.

Domstolen drar följaktligen slutsatsen att **den överklagade domen var behäftad med en felaktig rättstillämpning vad gäller bedömningen av huruvida det omtvistade beslutet var proportionerligt såvitt avser ingreppet i tredjemans intressen. Den överklagade domen ska följaktligen upphävas.**

Eftersom domstolen anser att målet är färdigt för avgörande, prövas slutligen grunden för ogiltigförklaring som avser åsidosättande av proportionalitetsprincipen. Med beaktande av de skäl som låg till grund för upphävandet av den överklagade domen, **framhåller domstolen den väsentliga del som skyldigheterna att säkerställa den territoriella ensamrätt som beviljats programföretagen utgör inom ramen för de aktuella licensavtalens systematik. Dessa skyldigheter påverkas av de åtaganden som gjorts bindande genom det omtvistade beslutet.** Domstolen konstaterar att **genom att anta det omtvistade beslutet undergrävde kommissionen tredjemans, däribland Groupe Canal +, avtalsenliga rättigheter gentemot Paramount och åsidosatte därmed proportionalitetsprincipen.** Det omtvistade beslutet ska därför ogiltigförklaras.

PÅPEKANDE: En dom eller ett beslut som meddelats av tribunalen kan överklagas till domstolen. Ett överklagande är begränsat till rättsfrågor och hindrar i regel inte att tribunalens avgörande verkställs. Om överklagandet kan tas upp till prövning och är välgrundat, upphäver domstolen tribunalens avgörande. Domstolen kan slutligt avgöra målet om det är färdigt för avgörande. Om så inte är fallet återförvisar domstolen målet till tribunalen, som är bunden av det avgörande som domstolen meddelat med anledning av överklagandet.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127